

STEP

Stichting Tanwalbougou Educatie
Project

NIEUWSBRIEF

Jaargang 1, No 1. december 2000

De STEP nieuwsbrief verschijnt elke 6 maanden

BESTE STEPPERS,

Dit is de eerste nieuwsbrief sinds de oprichting van de Stichting Tanwalbougou Educatie Project (STEP). Zoals de meesten van jullie wel weten zet STEP zich actief in voor de toekomst van de kinderen van Tanwalbougou (Burkina Faso) en hun dorp. STEP streeft naar het bieden van een duurzaam perspectief op een betere toekomst. Daarom stelt STEP jaarlijks de meest veelbelovende leerlingen van het laatste jaar lagere school in staat het middelbaar onderwijs te volgen. Hierbij werkt STEP met lokale begeleiding en directe sponsoring. STEP werkt uitsluitend met leerlingen uit het dorp Tanwalbougou. Door zich te concentreren op een relatief kleine doelgroep wil STEP de kinderen van Tanwalbougou en hun dorp daadwerkelijk een stap vooruit helpen.

Dit jaar is STEP van start gegaan met de eerste drie scholieren. Verderop in de nieuwsbrief worden ze aan het woord gelaten. Ook in de nieuwsbrief, naast de avonturen van het STEP comité Nederland en nieuws uit Burkina Faso, een verhaal van Chantal Waongo, één van onze *steppers*. Uit eigen ervaring weet ze wat STEP kan betekenen.

In de maand oktober hebben wij de eerste STEP vrijwilligster hier in Fada N'Gourma mogen ontvangen. Irene Boon uit Bovenkarspel wilde eens iets anders als vakantie. In deze nieuwsbrief haar verhaal. Dikke complimenten voor Irene en ontzettend bedankt voor je inzet en gezelschap. Zo hopen we er nog meer te krijgen!.

EVEN VOORSTELLEN.....

Voor het studiejaar 2000-2001 is STEP van start gegaan met de eerste drie scholieren. Het zijn Chantal Waongo (14), Rosalie Kima (14) en Ali Soubeiga (13). Sinds 30 September hebben zij hun intrek genomen in het STEP studentenhuis in Fada N'Gourma en gaan ze naar school in die stad. Hoogste tijd dus om ze eens voor te stellen en aan het woord te laten.

Het STEP studentenhuis staat in een buitenwijk van Fada N'Gourma, ongeveer een half uur lopen van het lycee Biada Lompo. Aan de versgeschilderde ramen van het studentenhuis is duidelijk te zien dat er hard aan gewerkt is. Aan de tuin is te zien dat er nog veel

moet gebeuren. Bij gebrek aan een deurbel klappen we hard in onze handen om onze komst aan te kondigen. "How are you?" klinkt het uit één van de ramen. We blijken de *steppers* gestoord te hebben bij hun huiswerk engels. Gelukkig zijn ze wel te porren voor een interview met de STEP nieuwsbrief. We spreken elkaar in de tuin.

DE GROTE STAD

Voor de *steppers* uit Tanwalbougou is Fada N'Gourma de grote stad. Het moet voor hen een enorme overgang zijn, vanaf het beschermde familie erf naar een zelfstandig huishouden. En dat op die jonge leeftijd. De kinderen halen er echter de schouders voor op. "Thuis hielpen we ook al volop mee in het huishouden" vertelt Rosalie. "Ik hielp mijn moeder bij het halen van water, bij het koken en ik ging op zoek naar hout". De werklust is er alleen maar minder op geworden sinds ze in het STEP studentenhuis woont. Er is meer tijd voor de studie. "In Tanwalbougou wonen wij met 27 mensen op het erf" zegt Rosalie na enig rekenwerk. "Dit is een stuk rustiger". Ali houdt van Fada N'Gourma. "Fada is goed, groot en mooi". "Als ik naar de markt ga kan ik alles vinden wat ik wil"

DE SCHOOL

De *steppers* geven volmondig toe dat ze graag naar school gaan. En niet omdat wij dat zo graag willen horen. Samen hebben ze 18 broers en zussen, waarvan er geen enkele naar school gaat. "School is belangrijk omdat je Frans leert spreken en de geschiedenis van je land en buurlanden leert kennen" vindt Ali. Dit jaar doen ze alle drie de eerste klas. De vakken zijn Geschiedenis, Aardrijkskunde, Wiskunde, Natuurkunde, Frans en Engels. Het vak lichamenlijk opvoeding is dit jaar geschrapt omdat er geen leraar voor beschikbaar is.

Het lievelingsvak van Chantal is natuurkunde. "Later wil ik graag verpleegster worden, en dan heb ik het nodig". Ali ziet zich op een dag wel schooldirecteur worden "liefst in Tanwalbougou, want daar woont mijn familie" voegt hij er dromerig aan toe. Rosalie vertrouwt ons toe dat ze later graag arts wil worden. "Hoewel mijn lievelingsvak geschiedenis is".

De vraag hoe lang het lopen is naar school blijkt moeilijker dan verwacht. "Geen uur, maar wel een half uur" zegt Ali na enige tijd. "Misschien wel drie kwartier". "Eigenlijk hebben we geen idee, we hebben ook geen horloge" komt Chantal hem te hulp. "Het is in elk geval wel een beetje ver" vindt Rosalie. "Het is belangrijk om op tijd te komen, ben je één minuut te laat mag je de klas al niet meer in". "Sommige leraren zijn daar heel gemeen in" weet Ali.

HET STUDENTENHUIS

"Het huishouden doen we hier samen" vertelt Chantal. "Rosalie en ik koken, we wassen alle drie af en zorgen samen dat het huis netjes blijft". "Ieder wast zijn eigen kleren en haalt water" gaat ze verder. "Behalve Ali, die haalt alleen water om zijn kleren te wassen" zegt ze met een blik waaruit blijkt dat ook dat binnenkort wel gaat veranderen. "We hebben nog nooit ruzie gehad" zingen ze alle drie in koor. "We kenden elkaar al van de lagere school" vertelt Rosalie. "Bovendien spreken we dezelfde taal" vult Ali aan, "veel Frans en als we er niet uitkomen gaan we verder in het Moorè".

Sinds hun aankomst is er hard gewerkt aan het STEP studentenhuis. De *steppers* zijn erg tevreden met het resultaat. "Het huis is goed, mooi en groot". Blijkbaar maakt het huis op Ali dezelfde indruk als de stad. Na enig aandringen blijkt er nog wel wat aan te moeten gebeuren. Zo is het toilet nog niet af, heeft de keuken geen afdak, moet een deel van de muren nog gestuct worden en is de electriciteit nog niet aangesloten.

NA HET HUISWERK....

Gelukkig bestaat het leven van de *steppers* niet alleen uit school en huiswerk. Alledrie kijken ze graag televisie. "Gelukkig hebben de burens er één". Ali kijkt graag naar voetbal, zijn grote ster is de Franse international Zidane. Chantal en Rosalie kijken graag naar soap series. "Helaas is Mari Mar (een Mexicaanse soap serie red.) afgelopen, Santa Barbara (wat er voor in de plaats is gekomen) is stukken minder leuk".

Alledrie de *steppers* zijn serieus bezig met hun geloof. "Wij gaan elke zondag samen naar de kerk" zegt Chantal, die naar dezelfde katholieke kerk als Rosalie gaat. "Ik heb in de buurt nog geen moskee gevonden" vertelt Ali, "maar ik bid vijf keer per dag tot Allah, zoals mijn vader mij heeft geleerd".

Geen van drieën had ooit van Holland gehoord voordat ze door STEP werden uitgekozen tot *steppers*. Zelfs de hier razend populaire Patrick Kluivert is voor hun een grote onbekende. Als ze mochten kiezen naar een land te gaan zouden Rosalie en Ali voor Frankrijk kiezen. "De mensen spreken daar immers Frans". Chantal zou Nederland wel eens willen zien "om te zien hoe de mensen zijn,

hoe ze leven en zo", en na een kritische blik op onze kleding "en te zien wat voor kleren ze dragen". (IB en AS).

NIEUWS VAN HET STEPCOMITE

Op 21 september 2000 om 09.30 uur heeft de officiële oprichting plaats gevonden van Stichting Tanwalbougou Educatie Project afgekort STEP te Hengelo (Gld).

STEP is een landelijke stichting.

Mevrouw Greet van der Boom-van der Mik, is onze **voorzitter**.

Mevrouw Maria Kuijpers-Zegers Veeckens, de **penningmeester**.

Mevrouw Marion Zielhorst-Hendrikse, is **secretaris**.

In het kader van het 10 jarig bestaan van Vluchtelingenwerk Hengelo (Gld), is er op zaterdag 30 september 2000 een interculturele markt georganiseerd.

STEP heeft haar 1^e stappen gezet en deelgenomen aan deze markt.

We hadden folder materiaal laten maken, foto's neergelegd, schelpen armbanden en halskettingen te koop aangeboden.

Deze markt had voor ons tot doel om STEP kenbaar te maken bij de Hengelose bevolking en als goede bijkomstigheid ook nog een beetje geld op te halen.

Dit is ons aardig gelukt, we hebben armbanden en hals-kettingen verkocht. Die in Burkina Faso gemaakt waren.

Verkoop f 100,- waarvan f 50,- bestemd is voor de maker en f 50,- bestemd is voor STEP.

Verder hebben we een kleine bijdrage gevraagd voor de folder, die ook nog eens f 30,- heeft opgebracht, zodat we totaal voor STEP f 80,- hebben opgehaald.

Verder zijn we bezig om subsidie aan te vragen voor het opknappen van het STEP studentenhuis. Andere activiteiten zullen we melden in de 2^e nieuwsbrief.

IETS ANDERS ALS VAKANTIE.

Irene Boon (31), kraamverzorgster uit Bovenkarspel (NH), is de eerste STEP vrijwilligster die we hier in Fada N' Gourma mochten ontvangen. In krap vijf weken heeft zij het STEP studentenhuis bewoonbaar weten te maken. Hieronder volgt haar verhaal.

Eens wat anders als een vakantie, en zo kwam ik in Burkina Faso terecht om voor STEP het studentenhuis op te knappen. En het werd inderdaad wat anders als vakantie, het werd een reis die ik niet zal vergeten.

Je moet in Burkina Faso geduld hebben, een pot verf kan je hier zo halen, maar het kan ook gebeuren dat je de verf nog moet maken. Zodat je op de dag,

waarop je dacht lekker veel te kunnen doen, niks anders rest als wachten. Om hoog te kunnen komen met de kwast is er gebruik gemaakt van stoelen en tafels. Een ladder is moeilijk te vinden, en die we vinden staat absoluut niet stevig, zodat mijn collega schilder wel heel snel beneden ligt. Elektriciteit hebben we niet, af en toe maken we gebruik van een zaklamp om te controleren of er werkelijk overal verf opzit.

Het resultaat is in ieder geval goed, en de kinderen (die heel enthousiast proberen te helpen) zijn er dik tevreden mee. De tuin wordt opgeknapt, het hekwerk omhoog getrokken, Van wat overgebleven cement maken we een kookplaats. Kortom, het werk vordert en als je dan ziet hoe blij de kinderen zijn als we na een paar dagen afwezigheid terug zijn in Fada, dan weet ik één ding heel zeker, ik ben hier niet voor niets geweest.

Irene Boon, STEP vrijwilligster. Zie persoonlijk verslag Irene

NIEUWS UIT BURKINA FASO.

De link tussen het STEP comité Nederland en STEP Burkina Faso wordt gevormd door Bernadette Kuijpers en Arnold Sikking. Beide zijn werkzaam bij lokale projecten in Burkina Faso. Samen runnen ze het lokale STEP team, bestaande uit Amina Nana en dominee Rufus Kormah en de activiteiten van STEP in Burkina Faso.

De belangrijkste activiteit in dit semester is het selecteren van de eerste *steppers* geweest. Zij zijn gekozen op basis van hun prestaties in de laatste klas lagere school. Het zijn twee meisjes en één jongen geworden. Vervolgens moest er een huis gevonden worden dat kon dienen als STEP studentenhuis. We zochten een huis dat berekend was op groei van het programma en dus huisvesting kon bieden aan minstens 6 scholieren. Het bleek erg moeilijk een geschikt huis te vinden in Fada N' Gourma. Wat er uiteindelijk gevonden werd was eigenlijk nog niet eens half af.

In deze STEP nieuwsbrief aan het woord Arnold Sikking (31), werkzaam bij een lokaal bosbouwkundig instituut in Burkina Faso.

'Het idee voor STEP is afkomstig van mijn schoonouders, die na een bezoek aan Tanwalbougou eens wat meer wilden doen dan weer een grootje invullen. Ze wilden het dorp daadwerkelijk een stap vooruit helpen. Op dat moment was nog niet helemaal duidelijk wat STEP moest gaan inhouden; hoe kan je een duurzame bijdrage leveren aan een gemeenschap? In overleg met de lokale vertegenwoordigers van het dorp hebben we

uiteindelijk voor onderwijs gekozen. Wist u dat er in Tanwalbougou nog nooit iemand er in is geslaagd om zijn middelbare school af te maken? Met onderwijs stel je mensen in staat hun toekomst in eigen hand te nemen. En ik denk dat ontwikkeling daar moet beginnen; uiteindelijk zullen ze het zelf moeten doen'.

'Iets dat me erg aanspreekt in STEP is de kleinschaligheid van het programma. We werken alleen met kinderen uit Tanwalbougou. Die helpen we direct door ze de mogelijkheid te geven naar de middelbare school te gaan. STEP werkt niet met hoge overheadkosten of dikke landrovers, het geld dat STEP bij elkaar weet te sprokkelen gaat direct het programma in. Niks geen dure advertentiecampagnes of andere gekkigheid. Wij werken dan ook alleen met lokale vrijwilligers die het belang van STEP uit de grond van hun hart onderschrijven. En er wat voor willen doen. Dat maakt STEP een unieke organisatie, waar ik me graag voor wil inzetten'.

'Dit jaar zijn we begonnen met de eerste drie scholieren. In maart zijn ze gekozen op basis van hun schoolprestaties en op advies van de schooldirecteur. In die tijd zijn we ook begonnen met het zoeken naar een geschikt STEP studentenhuis. Het huis dat we uiteindelijk gevonden hebben is opgeknapt met de hulp van onze eerste internationale STEP vrijwilligster Irene Boon en financiële assistentie van de stichting 40MM. Sinds begin oktober is het huis bewoonbaar en we zijn bijzonder trots op het resultaat. Met weinig middelen kan je hier ontzettend veel bereiken. Als je maar zorgt dat het goed terecht komt en bij STEP weet ik dat zeker'.

'Het STEP studentenhuis staat op een steenwoorp afstand van waar wij wonen. We zien de kinderen elke dag en kunnen zo goed een oogje in het zeil houden. Of ze problemen hebben met een bepaald onderwerp en bijles nodig hebben bijvoorbeeld. Wat betreft het huishouden redden ze zich prima; het is beter georganiseerd dan bij mij thuis! Naast wat begeleiding en veel regelwerk doe ik samen met Amina Nana de boekhouding voor STEP. Uiteindelijk is het de bedoeling dat zij het over gaat nemen. Ik weet dat ik hier niet voor altijd zal blijven. En dat is nou precies waarom onderwijs zo ontzettend belangrijk is'.

STEP zet zich in voor de kinderen van Tanwalbougou. Daarvoor heeft STEP een eigen studentenhuis, waar de kinderen zelfstadij kunnen leven en leren. Ze hoeven dus niet bij gast-gezinnen te wonen. Waarom STEP hiervoor heeft gekozen kan het beste verteld worden door Chantal Waongo,

Chantal is 14 jaar.

'Toen ik in sector 3 van Fada N'Gourma bij mijn gastgezin woonde heb ik het erg zwaar gehad. 's Ochtends kreeg ik geen eten en soms tussen de middag ook niet. Als ik om 12 uur uit school kwam, moest ik water gaan halen bij de pomp voor de hele familie. Daarna had ik weer school om 3 uur 's middags. 's Avonds als ik thuis kwam uit school moest ik alle afwas doen het erf vegen. Daarna ging ik me wassen.

'Door de andere kinderen van het gastgezin werd ik slecht behandeld. Ik had geen tijd om mijn huiswerk te doen, behalve laat op de avond. Als ik dan de olielamp aanstak om mijn huiswerk te maken, pikte zij hem in. Als ik daar iets van zei begonnen ze me uit te schelden. Dit jaar is het allemaal anders dankzij STEP. Mijn vader wilde al dat ik zou stoppen met school omdat ik zo slecht behandeld werd'.

Het Studentenhuis van STEP

VERSLAG VAN IRENE BOON

Ik ben weer terug op Nederlandse bodem, met een hoofd vol verhalen en bovenal veel ontuitwisbare herinneringen.

Al meteen tijdens de reis werd mij een beetje duidelijk wat ik aan zou treffen, een man die in het vliegtuig naast mij zit, vraagt me om mijn pen, tenminste dat dacht ik, maar nee, hij geeft mij een in te vullen visumkaart en zijn pas, het is de bedoeling dat ik schrijf, dat kan hij namelijk niet.

De eerste dag verblijf ik in de hoofdstad, een grote stad met enorm veel (afgeschreven) auto's en bedelende gehandicapten. Daarna kom ik in Fada, een klein stadje, wat voor een maand mijn thuis zal zijn. En wat ook echt een thuis is. Daar valt meteen de armoede op, geen kind loopt er in hele kleren, maar bovenal valt de vriendelijkheid op en de enorme beleefdheid. Bij het komen en gaan worden de handen geschud en zal er altijd worden gevraagd hoe het met je gaat en met je familie. De buurkinderen houden me vaak gezelschap, 's ochtends tijdens het ontbijt zijn er altijd een paar die koffie met melk komen drinken en een stukje stokbrood vinden ze ook erg lekker, het eten, al heb je nog zo weinig, wordt altijd gedeeld. Op straat roept iedereen naar "la Blanche" en voel je jezelf af en toe net de koningin. Ook de buurvrouwen komen langs, zeker als ik een paar dagen alleen ben, want alleen zijn dat kan niet. De spullen die ik mee heb (potloden, pennen, gummen) en uitdeel, worden als kostbare geschenken, dagen bij zich gedragen.

HET WERK: Het is de bedoeling dat ik een huis ga opknappen waar nu nog 3 kinderen gehuisvest zijn, zij krijgen via de stichting STEP de kans om naar school te gaan. Deze drie kinderen 13 en 14 jaar, wonen nu dus in Fada, zo'n 50 km bij hun ouders vandaan en moeten zichzelf zien te redden. Het huis schoon houden, boodschappen doen, koken en hun kleding wassen doen ze zelf. De muren van het huis moeten met cement bewerkt worden. Voor dat je in dit land cement hebt, gaan er heel veel uren overheen. De eerste winkel is uitverkocht dus naar de volgende, na wat onderhandelen hebben we wat zakken, die met een handkar naar het huis worden gebracht. Een warm klusje, 250 kilo duwen bij een temp. van 35 graden. Dan moet het zand gezeefd (het vinden van een zeef "kost maar twee uur") en water moet worden gekocht (bij een pomp die maar enkele uren per dag werkt).

Je bent dus heel wat uren verder voordat er echt iets kan gebeuren en het cement op de muur kan. Het ziet er naar uit dat ik dat wel kan, maar als ik het cement op de muur mik, komt het er net zo snel weer af, er moet dus iemand gevonden worden die dat doet, dat duurt dus weer enige tijd. Ook het verfproces neemt meer tijd in beslag dan hier de gang naar de bouwmarkt. Als ik na enkele uren wachten eindelijk de verf heb, roept iemand: "je kunt dus morgen verven". Ik ben er dik mee aan, dus denk: nee, vandaag. Totdat ik het blik verf opentrek. Hierin zit ongebluste kalk, wat nog met water en zout moet worden vermengd. Bij dit proces begint het te koken waardoor ook ik inzie dat ik daar vandaag dus echt niet mee kan verven. Je begrijpt, het werk wat ik doe zal iets meer tijd kosten dan dat in Nederland het geval is, maar na een maand is het resultaat er en is het huis, weliswaar zonder elektriciteit, waterleiding en keuken toch een paleisje geworden en kunnen de kinderen er in leven.

Tijdens deze maand was er ook tijd voor een tochtje van enkele dagen naar de Sahara, met voor mij een onvergetelijke tussenstop in Piella. Daar staat namelijk een kraamkliniek. De mensen die er komen wonen in een straal van 50 km rond deze kliniek. Ze komen daar lopend, fietsend, of op een ezeltje naar toe en hebben dus geluk als ze de poort bereiken voordat ze bevallen. In een kamertje, kunnen ze tussen andere vrouwen hun weeën weg puffen en in een ander kamertje, iets meer privé, bevallen ze.

De kraamkamer: 4 vrouwen liggen op bed met hun kleintje bij zich of in een plastic mandje, de rest van de net bevallenen zitten buiten. Eén vrouw ziet eruit alsof ze haar laatste krachten bij de bevalling is kwijtgeraakt, hoe moet zij haar kind nog voeden? Twee vrouwen zitten er met een tweeling en daar kan je niet naar kijken zonder dat je ogen vochtig worden. Van de zwaarste twee vraag ik het gewicht, 1200 gram! Dat ligt daar gewoon, geen couveuse, warm blijven ze toch wel, maar ook geen enkele andere vorm van medische hulp, in mijn ogen is het een kwestie van leven of dood. Want deze, duidelijk prematuurtes, pakken geen borst. De twee à drie dagen dat de vrouwen in deze kliniek verblijven, moeten ze zelf zorgen dat ze te eten krijgen.

Naast de kliniek is er ook een centrum voor de opvang van ondervoede kinderen. De beelden kende ik van de T.V., maar als je het hier ziet, besef je dat je het beeld niet kent, dat het nu pas voor het eerst tot je door dringt. Een kind van twee weegt 8 kilo, het kan niet meer op zijn benen (lees; botten) staan. Een weesje van een maand met een gewicht van nog geen zes pond, een kind van tien die weigert pap of melk te drinken, moeders, vel over been die ook hun kind nog moeten voeden.

Heel stil geworden verlaten we deze plaats.

Ik ben blij dat ik na deze maand in ieder geval kan zeggen, het is nuttig wat ik gedaan heb, en ik weet dat er met heel weinig geld een helboel gedaan kan worden.

Een deel van wat ik heb meegemaakt zal ongetwijfeld vervagen, maar een deel zal ik nooit meer vergeten.